

Heilbrigðisráðuneytið
Skrifstofa sjúkrahúsa og sérþjónustu
Síðumúla 24
108 Reykjavík

Reykjavík, 10. mars 2023

Umsögn Samtaka fyrirtækja í velferðarþjónustu (SFV) um frumvarp til laga um breytingu á lögum um heilbrigðisþjónustu, lögum um landlækni og lýðheilsu og lögum um réttindi sjúklinga. Mál nr. 40/2023.

Samtök fyrirtækja í velferðarþjónustu þakka ráðuneytinu fyrir vinnuna í málinu og fyrir tækifærið til að veita því umsögn.

Athugasemdir SFV við frumvarpið

Innra eftirlit heilbrigðisstofnana

Í 1. gr. frumvarpsdraganna kemur eftirfarandi fram: “Stofnanir sem veita heilbrigðisþjónustu, starfsstofur heilbrigðisstarfsmanna og aðrir sem veita heilbrigðisþjónustu skulu hafa virkt innra eftirlit með starfsemi sinni og þeirri þjónustu sem veitt er á stofnuninni.” Nú eru hjúkrunarheimilin þegar með öflug gæðakerfi og innra eftirlit (og ytra) til staðar, eins og fjallað er t.d um í þjónustusamningum hjúkrunarheimila. Þannig óska SFV eftir að skýrt verði hvort hér sé ætlunin að gera breytingar á því fyrirkomulagi eða viðbætur við það. Ef um viðbætur er að ræða sem þá þarf mögulega að skoða fjármögnun v. aukinnar mönnunar hjúkrunarheimila og annarra velferðarfyrirtækja, svo mögulegt verði að standa undir auknum verkefnum.

Refsiábyrgð heilbrigðisstofnana

Í greinargerðinni með frumvarpsdrögunum kemur eftirfarandi fram.

“Hægt væri þá að sækja til saka lögaðila þegar margir samverkandi þættir eða röð atvika, væru orsök alvarlegs atviks. Myndi það þá ná yfir þau tilvik þegar ekki væri unnt að sannreyna að tilteknir eða tiltekinn starfsmaður lögaðila hefði viðhaft háttsemi sem uppfylli skilyrði um að vera saknæm vegna þess hve smávægileg mistök eða yfirsjón viðkomandi starfsmanns voru en samt geti verið um refsíabyrgð vinnuveitanda að ræða.”

Þá kemur einnig fram varðandi hvers konar atvik um refsíabyrgð heilbrigðisstofnunar gæti átt við um að “þetta getur til að mynda átt við í þeim tilvikum þar sem ljóst þykir að saknæmt brot hafi átt sér stað en ekki er unnt að staðreyna”. SFV eru ekki almennt mótfallin því að fjallað verði í lögum um refsíabyrgð heilbrigðisstofnana, en mat samtakanna er að í greinargerð frumvarpsdraganna sé of langt gengið í að innleiða refsíabyrgð, án þess því fylgi kröfur um að hægt að sanna að refsivert atferli hafi átt sér stað. Að mati samtakanna þarf að endurskoða þennan texta, svo algerlega skýrt sé að refsíabyrgð eigi einungis við ef sannað er að innan stofnunarinnar hafi átt sér stað refsivert athæfi.

Alvarleg atvik

Í 3. gr. eru alvarleg atvik skilgreind sem: „óvænt atvik í heilbrigðisþjónustu sem valdið hefur eða hefði getað valdið sjúklingi alvarlegu tjóni, svo sem dauða eða varanlegum örkumlum“. Hér þarf að mati SFV

að skýra mun betur hvers konar atvik átt er við. Það er alls ekki ljóst hvað við er átt, þegar tekin eru inn í skilgreininguna öll þau atvik sem *hefðu getað valdið* sjúklingi alvarlegu tjóni.

Að síðustu þá þakka SFV fyrir tækifærið til að veita málinu umsögn og óska virðingarfyllst eftir tækifæri til að funda með heilbrigðisráðuneytinu um málið. Þar myndu samtökin leggja til að fulltrúar Hrafnistu, sem einnig skiluðu umsögn um málið myndu einnig vera kölluð til þess fundar.

Auk ofangreindrar umfjöllunar er vísað til og tekið undir umsagnir aðildarfélaga að SFV.

F.h. Samtaka fyrirtækja í velferðarþjónustu
Sigurjón Norberg Kjærnested, framkvæmdastjóri